

Michał Kowalski

GODZINY PONADWYMIAROWE NAUCZYCIELI

Limity, wzory dokumentów



WSTĘP	3
KIEDY PRZYDZIELAĆ GODZINY PONADWYMIAROWE	3
CZY NAUCZYCIEL MA WYMAGANE KWALIFIKACJE	3
KOMU NIE WOLNO PRZYDZIELAĆ GODZIN PONADWYMIAROWYCH	4
GODZINY PONADWYMIAROWE POWYŻEJ LIMITU	5
NIE MOŻNA PRZEKROCZYĆ LIMITU BEZ ZGODY NAUCZYCIELA	5
Wzór zgody nauczyciela na przydział godzin ponadwymiarowych powyżej 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć	6
Wzór zgody nauczyciela na przydział godzin ponadwymiarowych powyżej 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć	7
PRZYDZIAŁ GODZIN PONADWYMIAROWYCH NIE JEST NIEOGRANICZONY	8
PODSTAWA PRAWNA	8

WSTĘP

W roku szkolnym 2023/2024 możliwe jest przekroczenie limitu godzin ponadwymiarowych. Co do zasady nauczycielowi nie można przydzielić godzin ponadwymiarowych powyżej 1/4 jego tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć – bez jego zgody. Z kolei za zgodą nauczyciela można przydzielić mu godziny ponadwymiarowe do 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć. Podpowiadamy, ile godzin ponadwymiarowych może mieć nauczyciel, komu nie można przydzielać tych godzin i kiedy potrzebna jest zgoda nauczyciela.

KIEDY PRZYDZIELAĆ GODZINY PONADWYMIAROWE

Czy przydział dodatkowych obowiązków dla nauczycieli musi nastąpić w ramach godzin ponadwymiarowych? W ramach tych godzin przydzielane są bowiem jedynie zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze. Wszelkie inne obowiązki, takie jak:

- opieka nad uczniami podczas wycieczki i wyjścia (stanowisko MEN z 14 listopada 2011 r.),
- konsultacje z uczniami i rodzicami (tzw. godziny dostępności),
- uczestnictwo w radzie pedagogicznej,

są realizowane poza godzinami ponadwymiarowymi, w ramach 40-godzinnego tygodniowego wymiaru czasu pracy.

CZY NAUCZYCIEL MA WYMAGANE KWALIFIKACJE

Jak wynika z art. 35 ust. 1 Karty Nauczyciela przydział godzin ponadwymiarowych następuje „zgodnie z posiadaną specjalnością”, czyli w ramach kwalifikacji, którymi legitymuje się nauczyciel. Dlatego dyrektor powinien sprawdzić, czy wykształcenie danego nauczyciela uprawnia go do prowadzenia określonych zajęć. Tym właśnie godziny ponadwymiarowe różnią się od doraźnych zastępstw.



WAŻNE!

Istnieje wprawdzie możliwość przydziału dodatkowych zajęć nauczycielowi, który nie posiada do nich kwalifikacji. Nie następuje to jednak w ramach godzin ponadwymiarowych, lecz na podstawie odrębnej umowy o pracę zawieranej za zgodą kuratora oświaty (art. 10 ust. 9 Karty Nauczyciela).

KOMU NIE WOLNO PRZYDZIELAĆ GODZIN PONADWYMIAROWYCH

Czasami przydział godzin ponadwymiarowych nauczycielom jest zakazany, choć od zakazów przewidziane są wyjątki. Dotyczy to następujących nauczycieli.

ZAKAZ	WYJĄTKI
Nauczyciel, który przedstawił orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności (art. 42a ust. 1a i 3 KN)	Zakaz nie obowiązuje, gdy na wniosek nauczyciela lekarz medycyny pracy (w razie jego braku – lekarz sprawujący opiekę nad nauczycielem) wyrazi zgodę na odstąpienie od obniżenia wymiaru czasu pracy, a tym samym od zakazu pracy w godzinach ponadwymiarowych.
Nauczyciel, któremu obniżono wymiar zajęć z innych przyczyn niż niepełnosprawność, na mocy uchwały organu prowadzącego (art. 42a ust. 1 i 3 KN)	Brak wyjątków
Nauczyciel pełniący funkcję kierowniczą i korzystający z tego tytułu ze zniżki pensum (art. 42 ust. 6-6a KN)	Możliwe jest przydzielenie godzin ponadwymiarowych, gdy jest to konieczne dla zapewnienia realizacji ramowego planu nauczania: <ul style="list-style-type: none"> ▪ w jednym oddziale, ▪ w więcej niż jednym oddziale (za zgodą organu prowadzącego).
Nauczyciel ze zwiększonym wymiarem zajęć w trybie art. 42 ust. 4a KN (art. 42 ust. 5a KN)	Brak wyjątków
Kobieta w ciąży (art. 35 ust. 4 KN)	Można przydzielić godziny ponadwymiarowe, jeżeli nauczyciel wyraził na to zgodę.
Osoba wychowująca dziecko do lat 4 (art. 35 ust. 4 KN)	



UWAGA!

Także w przypadku przydzielenia godzin ponadwymiarowych w ramach innego stanowiska pracy wymagana jest zgoda nauczyciela, gdyż dochodzi do przeniesienia służbowego (art. 18 ust. 1 KN).

GODZINY PONADWYMIAROWE POWYŻEJ LIMITU

Przydział godzin ponadwymiarowych:

- powyżej 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć (pensum) – wymaga zgody nauczyciela,
- powyżej 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć – jest zakazany.

W roku szkolnym 2023/2024 mamy jednak do czynienia ze zniesieniem limitu godzin ponadwymiarowych. Możliwe jest bowiem przydzielenie godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. Dotyczy to każdego nauczyciela:

- liceum ogólnokształcącego,
- technikum,
- branżowej szkoły I stopnia.

Rozwiązanie to jest związane z kumulacją roczników w szkołach ponadpodstawowych.

Z kolei w pozostałych szkołach, ale też w przedszkolach, placówkach i ich zespołach przydzielenie nauczycielowi godzin ponadwymiarowych powyżej tego limitu w roku szkolnym 2023/2024 jest możliwe:

- każdemu nauczycielowi, jeśli w szkole utworzono oddział przygotowawczy dla uczniów z Ukrainy,
- wyłącznie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia z języka polskiego, jeżeli w szkole nie ma oddziału przygotowawczego dla uczniów z Ukrainy (bez względu na liczbę uczniów z tego kraju).



UWAGA!

Nauczycielowi języka polskiego w każdej szkole i placówce można przydzielić większą liczbę godzin ponadwymiarowych, nawet jeśli do szkoły nie uczęszcza ani jeden uczeń z Ukrainy.

NIE MOŻNA PRZEKROCZYĆ LIMITU BEZ ZGODY NAUCZYCIELA

W każdym przypadku przekroczenia tego limitu wymagana jest zgoda nauczyciela. Zgoda ta potrzebna jest nawet wtedy, gdy nauczyciel wcześniej wyraził zgodę na przydział godzin ponadwymiarowych powyżej limitu 1/4. Dla celów dowodowych zgodę taką najlepiej uzyskać na piśmie. Należy ją złożyć do części B akt osobowych.

**Wzór zgody nauczyciela na przydział godzin ponadwymiarowych
powyżej 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć**.....
(imię i nazwisko nauczyciela).....
(miejscowość i data).....
(zajmowane stanowisko).....
(adres)

Pani/Pan*

.....
Dyrektor.....
(nazwa szkoły)**Zgoda na przydzielenie godzin ponadwymiarowych**

Na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela wyrażam zgodę na przydzielenie mi godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.

.....
(podpis nauczyciela)

* niepotrzebne skreślić

**Wzór zgody nauczyciela na przydział godzin ponadwymiarowych
powyżej 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć**.....
(imię i nazwisko nauczyciela).....
(miejscowość i data).....
(zajmowane stanowisko).....
(adres)

Pani/Pan*

.....
Dyrektor.....
(nazwa szkoły)**Zgoda na przydzielenie godzin ponadwymiarowych**

Na podstawie art. 93b ustawy z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela/art. 56a ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* wyrażam zgodę na przydzielenie mi godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.

.....
(podpis nauczyciela)

*niepotrzebne skreślić

PRZYDZIAŁ GODZIN PONADWYMIAROWYCH NIE JEST NIEOGRANICZONY

To, że w roku szkolnym 2023/2024 można przydzielać większą liczbę godzin ponadwymiarowych, nie oznacza, że można przydzielać ich nieograniczoną liczbę. Dyrektor musi mieć na względzie:

- 40-godzinny tygodniowy czas pracy nauczyciela (w zakresie tego czasu pracy muszą zmieścić się nie tylko zajęcia w ramach etatu i godziny ponadwymiarowe, ale także inne obowiązki, w tym również przygotowanie do zajęć),
- minimalny odpoczynek nauczyciela (11 godzin dobowo i 35 godzin tygodniowo).

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 984) – art. 18, art. 35, art. 42, art. 42a, art. 93b.
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 900) – art. 110.
- Ustawa z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1465) – art. 135.
- Ustawa z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 103) – art. 56a.
- Ustawa z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 100) – art. 16 ust. 1 pkt 2.

Autor: **Michał Kowalski**

Przetestuj Portal Oświatowy przez 14 dni za darmo!



Dzielimy się ekspercką wiedzą już 15 lat!
Dołącz do nas!



Porady prawne
dla praktyków



Aktualne informacje
o zmianach w przepisach



Porady
ekspertów



Największa baza
narzędzi



Wideo porady, podcasty
oraz videonewsy



Karta Nauczyciela
z praktycznym
komentarzem



**Zeskanuj kod QR
i zaloguj się do serwisu**

lub wpisz adres w swojej przeglądarce:

<https://www.lp-wip.pl/nowy-rok-z-portalem-oswiatowym>

Autor: Michał Kowalski

Kierownik grupy wydawniczej: Agata Jastrzębska

Wydawca: Paulina Stanek

Redaktor: Monika Fidler

ISBN: 978-83-8344-432-1

Copyright © by Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

Warszawa 2023

Skład i łamanie: Raster studio, Norbert Bogajczyk

Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

ul. Łotewska 9a, 03-918 Warszawa

tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10

Niniejszy e-book chroniony jest prawem autorskim.

Przedruk materiałów bez zgody wydawcy jest zabroniony. Zakaz nie dotyczy cytowania publikacji z powołaniem się na źródło. Zaproponowane w niniejszym poradniku wskazówki, porady i interpretacje dotyczą sytuacji typowych. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Publikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z powyższym redakcja nie może ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w poradniku wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.

